

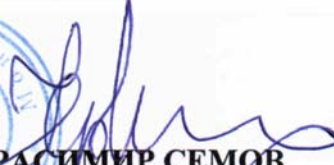

РАЙОНЕН СЪД - МОНТАНА

3400 , ГР. МОНТАНА, УЛ. "ВАСИЛ ЛЕВСКИ" № 22; ТЕЛ./ФАКС:096/300682;
e-mail: montana_sad@mail.bg; <http://www.montana-rs.org/>

УТВЪРДИЛ:

КРАСИМИР СЕМОВ
АДМИНИСТРАТИВЕН РЪКОВОДИТЕЛ-
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА РС МОНТАНА

Утвърдени [със Заповед №352/6.11.2014 г.](#) на
Административния ръководител

ВЪТРЕШНИ ПРАВИЛА

ЗА

**ИЗПОЛЗВАНЕ НА СПЕЦИАЛИЗИРАНО ПОМЕЩЕНИЕ
„СИНЯ СТАЯ“ ЗА ИЗСЛУШВАНЕ НА ДЕЦА ЗА ЦЕЛИТЕ
НА НАКАЗАТЕЛНИЯ И ГРАЖДАНСКИЯ ПРОЦЕС ОТ
РАЙОНЕН СЪД - МОНТАНА**

При изготвяне на настоящите Вътрешни правила за използването на специализираното помещение „Синя стая“ за изслушване на деца в гр. Монтана бяха взети предвид:

- **Конвенция за правата на детето**, приета от ОС на ООН на 20.11.1989 г., ратифицирана с решение на ВНС от 11.04.1991 г. - ДВ, бр. 32 от 23.04.1991 г., обн., ДВ, бр. 55 от 12.07.1991 г., в сила от 3.07.1991 г.;
- **Факултативния протокол към Конвенцията за правата на детето относно търговията с деца, детската проституция и детската порнография**, ратифициран със закон, приет от 39-о Народно събрание на 31.10.2001 г. - ДВ, бр. 97 от 13.11.2001 г., издаден от Министерството на външните работи, обн., ДВ, бр. 28 от 19.03.2002 г., в сила от 18.01.2002 г.;
- **Конвенцията на Съвета на Европа за закрила на децата от сексуална експлоатация и сексуално насилие**, ратифицирана със закон, приет от 41-ото Народно събрание на 2.11.2011 г. - ДВ, бр. 90 от 2011 г., в сила за Република България от 1.04.2012 г.;
- **Конвенция за престъпления в кибернетичното пространство**, приета на 109-ото заседание на Комитета на министрите на Съвета на Европа и открита за подписване в Будапеща на 23 ноември 2001 г. Ратифицирана със закон, приет от 39-то НС на 1.04.2005 г. - ДВ, бр. 29 от 5.04.2005 г. Издадена от Министерството на правосъдието, обн., ДВ, бр. 76 от 15.09.2006 г., в сила за Република България от 1.08.2005 г.;
- **Конвенция на Съвета на Европа за борба с трафика на хора**, ратифицирана със закон, приет от 40-то НС на 7.03.2007 г. - ДВ, бр. 24 от 20.03.2007 г. Издадена от Министерството на правосъдието, обн., ДВ, бр. 63 от 3.08.2007 г., в сила за Република България от 1.02.2008 г. - попр., бр. 101 от 25.11.2008 г.;
- Насоки на Комитета на министрите на Съвета на Европа за правосъдие, съобразено с интересите на детето, приети от Комитета на министрите на Съвета на Европа на 17 ноември 2010 г.;
- Насоки на генералния секретар на ООН: подход на ООН към правосъдието за деца (2008 г.);
- Насоки на ООН относно правораздаването по въпроси, свързани с деца, които са жертви и свидетели на престъпления (ECOSOC Res 2005/20, 2005 г.);
- Общ коментар 10 (2007) на Комитета по правата на детето – права на децата, участващи в съдебни процедури;
- Предложения и препоръки на Комитета по правата на детето към България от 2008 г.;
- **Директива 2011/92/ЕС** на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 година относно борбата със сексуалното насилие и със сексуалната експлоатация на деца, както и с детската порнография и за замяна на Рамково решение 2004/68/ПВР на Съвета;
- **Директива 2012/29/ЕС от 25 октомври 2012 г.** за установяване на минимални стандарти за правата, подкрепата и защитата на жертвите на престъпления;
- Българското законодателство;

- Споразумение за сътрудничество и координиране на работата на териториалните структури на органите за закрила при случаи на деца, жертви или в риск от насилие и при кризисна интервенция, 2010 г.

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1.(1) Настоящите правила уреждат използването на специализираното помещение „Синя стая“ за изслушване на деца за целите на наказателния и гражданския процес от Районен съд – Монтана (наричано по-долу за краткост „Синя стая“).

(2) По смисъла на настоящите правила „дете“ е всяко лице, не навършило 18 години.

Чл. 2. „Синята стая“ се намира в гр. Монтана, улица Иван Аврамов №12.

Чл. 3.(1) „Синята стая“ представлява специално приспособено помещение за провеждане на разпити и изслушване на деца извън съдебната зала или управлението на полицията от обучени специалисти.

(2) „Синята стая“ се състои от две помещения, между които има стъкло тип венецианско огледало – помещение за изслушване на детето, в което се намират детето и специалист, обучен да провежда разпити/изслушвания в синя стая, който му задава въпросите и помещение, в което са останалите участници в процеса (водещият разследването, съдията, пред който се извършва разпита в досъдебното производство, съдията по делото, обвиняемият (подсъдимият) и неговият защитник, вещи лица, родители и др.).

Чл. 4. Използването на „Синята стая“ от Районен съд - Монтана има за цел:

- а) гарантиране на висшите интереси на детето;
- б) гарантиране на правото на детето да изразява собствени възгледи свободно по всички въпроси, които го касаят и да бъде изслушвано във всякакви съдебни и административни процедури, отнасящи се до него;
- в) признаване и отчитане във всички фази на наказателното производство на уязвимостта на децата, жертви/свидетели на престъпления, особено на сексуални посегателства и недопускане на повторно травмиране на децата;
- г) прилагане на щадящи процедури, признаващи специалните потребности на децата, участници в съдебни (административни) производства и/или жертви и свидетели на престъпления;
- д) провеждане на комуникацията с децата участници в съдебни (административни) производства и/или жертви/свидетели на престъпления на разбираем и достъпен за тях език;
- е) осигуряване на подходящо обслужване на децата, участници в съдебни (административни) производства и/или жертви/свидетели на престъпления, по време на наказателния процес;
- ж) създаване на необходимите условия за избягване на контакт между

жертвите и извършителя на престъплението.

II. ПРИНЦИПИ

Чл. 5.(1) При прилагането на настоящите правила и при използването на „Синята стая“ Районен съд – Монтана се ръководи от следните принципи:

а) уведомяване на всички деца, участници в съдебни(административни) производства, независимо от процесуалното им качество за техните права, ролята, обхвата, протичането и развитието на производството и за хода на делата, в които участват;

б) провеждане на разпитите на децата, жертви/свидетели на престъпления, без неоснователно забавяне;

в) избягване на ненужно закъснение при разглеждане на делата и изпълнение на заповеди или решения, присъждащи компенсации за деца, пострадали от престъпления;

г) провеждане на всички разпити на детето, жертва или свидетел на престъпление, доколкото е възможно и целесъобразно, от едни и същи лица и от лица от същия на детето пол;

д) ограничаване на броя на разпитите на деца, жертви/свидетели на престъпления, до възможния минимум и провеждането им само доколкото това е необходимо за целите на наказателното разследване и производство;

е) осигуряване на възможност на детето, жертва/свидетел на престъпление, да бъде придружено от законния си представител или, ако е целесъобразно, от възрастен по избор на детето, освен ако не е взето обосновано решение за противното по отношение на това лице;

ж) съдействие на децата, жертви/свидетели на престъпления, да разбират и да бъдат разбирани при първия контакт и по време на всички по-нататъшни необходими контакти с компетентен орган в контекста на наказателното производство;

з) свеждане на медицинските прегледи на детето, жертва на престъпление, до минимум и извършването им само когато това е абсолютно необходимо за целите на наказателното производство;

и) извършване на индивидуална оценка на специфичните нужди от защита на детето, жертва на престъпление;

к) избягване на ненужно разпитване на детето жертва относно личния му живот и по въпроси, които не са свързани с извършеното престъпление;

л) отчитане на възрастта и зрелостта на детето;

м) протоколиране и изготвяне на аудио- и видеозапис на разпита;

н) запазване на тайната и самоличността на децата, жертви/свидетели на престъпления, и предприемане на мерки за предотвратяване на нежелателното разпространение на информация.

о) съблюдаване на най-добрия интерес на детето във всички процедури, в които то участва, и спазване на правото на свободно изразяване на мнение по всички въпроси, които засягат правата и интересите на детето.

(2) Нищо в настоящите правила не може да се тълкува в противоречие с правотона обвиняемите и подсъдимите, в това число и деца, на справедливи безпристрастен процес, адвокатска защита, обжалване и др.

III.

СЛУЧАИ, В КОИТО СЕ ИЗПОЛЗВА „СИНЯТА СТАЯ“

Чл. 6.(1) На основание чл. 262 от Наказателно-процесуалния кодекс, Районен съд- Монтана използва „Синята стая“ в случаи, когато се разпитват деца, жертви/свидетели на престъпления, и по-специално престъпления против личността.

(2) Разпитите пред съдия на деца, жертви/свидетели на престъпления, по реда на чл. 223 от Наказателно-процесуалния кодекс, се извършват в „Синята стая“.

(3) На основание чл.59, ал.6 и чл.138 от СК, както и във всички случаи, когато се засягат права или законни интереси на дете, съдът по своя преценка и след получено становище от социален работник от отдел „Закрила на детето” по настоящия адрес на детето, извършва изслушване в „Синята стая”.

(4) Когато прецени, че висшите интереси на детето налагат това, съдът по своя преценка, след получено становище от социален работник/психолог, използва „Синята стая“ за разпит и изслушване на деца, участници в други съдебни процедури.

(5) Когато съдията по делото прецени, „Синята стая“ може да бъде използвана и в други случаи, в които защитата на уязвими участници в процеса налага това, в това число, но не само за разпит/изслушване на пострадали от трафик на хора, сексуални престъпления, домашно насилие и др.

IV.

РЕД ЗА ИЗПОЛЗВАНЕ НА „СИНЯ СТАЯ“

Чл. 7.(1) За използване на „Синята стая“ съдията от Районен съд – Монтана, докладчик по делото, прави писмена заявка до доставчика на услугата „Синя стая“, в която изрично посочва дали ще се използва звуко- и видеозаписна техника, броя лица, които се предполага, че ще присъстват на провеждането на разпита/изслушването, необходимостта на разпита/изслушването да присъства специално обучено лице, включено в списък на специалисти, обучени да провеждат разпити/изслушвания в синя стая към доставчика на услугата „Синя стая“, искане за предварителна подготовка на детето и/или неговите родители за

участие в процедурата и спешността на провеждането на разпита/изслушването, както и други специфични изисквания, които има.

(2) В спешни случаи заявката може да бъде направена по телефона и по електронна поща.

(3) Доставчикът на услугата „Синя стая“ организира провеждането на разпита/изслушването в рамките на пет дни от постъпване на заявката.

(4) По възможност, при определяне на точният ден и час на провеждане на разпита/изслушването се взема предвид мнението на специалист, обучен да провежда разпити/изслушвания в синя стая, който ще изслуша детето, като се спазва справедливия баланс между интересите на детето и на защитата.

(5) При подготовката и разпита на детето участва специалист, обучен да провежда разпити/изслушвания в синя стая, който преди провеждане на разпита предоставя на съдията становище относно най-подходящото време, място и начина на осъществяване на разпита/изслушването. За целите на изготвяне на становището, подготовката на детето за разпит/изслушване и поставяне на изискванията, които съдията има към провеждането на разпита, той може да поиска среща със специалистът, обучен да провежда разпити/изслушвания в синя стая, преди провеждане на разпита/изслушването, и/или да му предостави материалите по делото.

(6) Към провеждане на разпита/изслушването се претъпява след като специалистът, обучен да провежда разпити/изслушвания в синя стая, даде становище, че детето е в състояние да предостави надеждна за целите на наказателния процес информация, без това да му причинява допълнителен стрес.

(7) В случаите, в които е необходимо назначаването на експертиза, вещото лице присъства при разпита на детето в „Синята стая“, за да не се налага преразпит на вещото лице.

(8) По разпореждане на съдията докладчик, в призовките и съобщенията, които се връчват на лицата, които следва да се призоват и явят на разпита се отбелязват точният адрес на „Синята стая“, датата и часът, в който ще се проведе разпита.

(9) Видео- и звукозаписът се изготвят от технически помощник, назначен от органа, водещ разследването, в съответствие с изискванията на чл. 238-241 от НПК.

(10) Направените записи се съхраняват в съответствие с изискванията на закона.

(11) Във връзка с изпълнение на Плана за Координационен механизъм за деца, преживяли насилие или в риск от насилие и трафик, на отдел „Закрила на детето“ гр.Монтана ежесечно се изпраща график за дежурствата на съдиите при РС Монтана.

V.

ПРОВЕЖДАНЕ НА РАЗПИТ ПО НАКАЗАТЕЛНИ ДЕЛА В „СИНЯ СТАЯ“

Чл. 8. (1) Разпитът в „Синя стая“ се води от разследващия орган, който посредством слушалки предава на специалистът, обучен да провежда разпити/изслушвания в синя стая, въпросите, които следва да бъдат зададени на детето.

(2) В съответствие с чл. 140, ал. 2 от Наказателно-процесуалния кодекс специалистът, обучен да провежда разпити/изслушвания в синя стая, задава въпроси на свидетеля.

(3) Органът, който извършва разследването, разяснява чрез специалиста, обучен да провежда разпити/изслушвания в синя стая, на малолетния свидетел необходимостта да даде правдиви показания, без да му отправя предупреждения за отговорност.

(4) На основание чл. 121 от Наказателно-процесуалния кодекс органът, който извършва разследването, разяснява на детето свидетел, чрез специалистът, обучен да провежда разпити/изслушвания в синя стая, че не е длъжно да дава показания по въпроси, отговорите на които биха уличили в извършване на престъпление него, неговите възходящи, низходящи, братя, сестри или съпруг или лице, с което то се намира във фактическо съжителство.

(5) На детето свидетел се разяснява, че има право да се консултира с адвокат, ако смята, че с отговора на поставения въпрос се засягат правата му по чл. 121 от Наказателно-процесуалния кодекс. Ако детето поиска, разследващият орган или съдът му осигуряват възможността да се консултира с адвокат.

(6) На основание чл. 122 от Наказателно-процесуалния кодекс, органът на досъдебното производство, чрез специалистът, обучен да провежда разпити/изслушвания в синя стая, разяснява правата на детето свидетел, в това число правото да му бъдат заплатени разноските, които е направило, както и правото да иска отмяна на актовете, които накърняват правата и законните му интереси.

(7) Участниците в процеса задават въпроси на детето жертва/свидетел в последователността, посочена в Наказателно-процесуалния кодекс.

(8) В нито един момент от процедурата не се допуска контакт между детето и извършителя на престъплението (включително при влизането и излизането от „Синята стая“).

(9) Специалистът, обучен да провежда разпити/изслушвания в синя стая, който провежда изслушването на детето има право да прави препоръки към органа, водещ разследването относно необходимостта от почивка или прекратяване на разпита/изслушването.

(10) Не се разпитва повторно малолетният свидетел, който е бил разпитан/изслушан в същото наказателно производство пред съдия по реда на чл. 223 от Наказателно-процесуалния кодекс в присъствието на обвиняемия и неговия

защитник, освен ако новият разпит/изслушване е от изключително значение за разкриване на истината.

VI. ПРОВЕЖДАНЕ НА ИЗСЛУШВАНЕ ПО ГРАЖДАНСКИ ДЕЛА В „СИНЯ СТАЯ”

Чл.9 (1) Изслушването в „Синя стая” по граждански дела се извършва от съдията-докладчик, който предварително е формулирал въпросите, които следва да бъдат зададени на детето от съответния специалист /социален работник, психолог/, обучен да провежда разпити в синя стая.

(2) В съответствие с чл. 15, ал.4 и чл.15, ал.5 от ЗЗД, съответния специалист, провеждащ изслушването в синя стая, задава въпроси на детето.

(3) Преди провеждане на изслушването, съдията-докладчик, чрез специалиста, провеждащ изслушването в синя стая, уведомява детето за евентуалните последици от неговите желаниа, от поддържаното от него мнение, както и за всяко решение на съдебния или административен орган.

(4) На основание чл.15, ал.8 от ЗЗД, съдията-докладчик, чрез специалиста, провеждащ изслушването, разяснява правата на детето, в т.ч. че може да поиска правна помощ, както и че има право на жалба във всички производства, засягащи негови права или интереси.

(5) Участниците в процеса могат задават въпроси на детето чрез специалиста, провеждащ изслушването.

VII. ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Контролът по изпълнението на Вътрешните правила за използване на специализирано помещение „Синя стая“ се осъществява от Председателя на Районен съд – Монтана.

§ 2. Настоящите Правила влизат в сила от датата на утвърждаването им и могат да бъдат изменяни и допълвани със заповед на административния ръководител на Районен съд - Монтана.

§ 3. Настоящите правила се издават на основание чл. 80, ал. 1, т. 1 и чл. 133, ал. 2 от Закона за съдебната власт.